

איזוק אלקטרוני - למי? מתי ובאילו נסיבות?

אם היו עוצרים ואוסרים את כל מי שמדינת ישראל חושבת שמגיע לו להיכלא בצורות ודרכים כאלו ואחרות, תהיו בטוחים שהיו צריכים להקים עוד מספר מתקני כליאה, לגייס כוח אדם נוסף ולייקר את שירותי בטחון הפנים בסכומים שמדינת ישראל לא יכולה להרשות לעצמה, לפיכך ולאור הנתונים העובדתיים המצטברים על עצורים ואסירים שונים אשר אינם מהווים סיכון לשלום הציבור, הוחלט לפקח על נאשמים רבים ואף מורשעים "בשלט רחוק", באמצעות פיקוח אלקטרוני.

החוק החל לפעול ולהיות מיושם בשנת 2005, שכן כבר אז הבינו במערכת כי לא כל העצורים והאסירים מהווים סכנה לשלום הציבור וכי אין צורך במתקן כליא וניתן להמיר חלופות מעצר בדרכים שלא מהווים סיכון לנאשם או פגיעות נפשיות ארוכות טווח כתוצאה מהחזקתו במתקן כליאה בתנאים מחמירים.

בשונה מאזיקי פלדה המחייבים קשירה של שני גפיים (ידיים או רגליים) בצמדים ע"מ לבצע קשירה לצרכי שליטה, האזיק אלקטרוני נצמד לקרסול הרגל ורק לרגל אחת, כדי לאמוד שליטה ותנועה של המפוקח (האסיר/עציר וכד...), במסגרת זו, נהנה האסיר או העצור מיתרון משמעותי של חופש תנועה מוחלט ויוצר מאין שחרור של העציר עד תום ההליכים או במקרה של אסיר מורשע המקבל אשרת יציאה ממתקני הכליאה לצרכים שונים וחייב להימצא תחת פיקוח של שירותי האכיפה.

לאזיק האלקטרוני יש מערכת ניווט אשר מתוכנתת מראש להימצאות במקום מסוים, ברדיוס וגודל טריטוריה, ברגע שיוצאים מאזור השליטה המוגדר במערכות, כלומר, יוצאים מהבית או מהמתקן בו מותר לאסיר/עציר לשהות, מנגנון ההרתעה מהבהב ומפקחי השמירה מודעים למצב ופועלים בהתאם.

הליך זה צובר תאוצה רבה בשנים האחרונות ויוצר חיסכון משמעותי אדיר למערכת בטחון הפנים הן בשימוש בכוח אדם מקצועי, השכרת או רכישת מתקני כליאה ותחזוקה יומית יקרה של האסיר עצור על כל המשתמע מכך. כיוון ונושא זה נמצא בבחינה מתמדת ובדיקה של אנשי החוק וגורמי האכיפה, נכון לשנת 2013 מפוקחים בישראל רק כ 720 בני אדם במהלך שנה, אשר 72 מתוכם הנם אסירים מורשעים, 180 מתוכם הנם קטינים והשאר עצורים עד תום ההליכים.

איזוק אלקטרוני מהווה למעשה חלופת מעצר ויוצר שמירה ממוחשבת צמודה אחר מיקומו של העציר ובמקרים, בהם הוא מפר את תנאי המעצר שלו בכל אמצעי ולמעלה מפעם או פעמיים ולאחר שהצליחה המשטרה להוכיח לבית המשפט כי אכן בוצע הפרת הליך, עלולה להוביל סיטואציה זו למעצרו של העציר במתקן כליאה.

בחלופת מעצר על ידי איזוק אלקטרוני, יכולים גורמי האכיפה להיות במעקב מתמיד אחר מיקומו של העציר. כמו כן, במקרים בהם מפר העציר את תנאי המעצר שלו, יכולה המשטרה להתחקות אחר עקבותיו. הפרות חוזרות ונשנות של תנאי אכיפה אלקטרוניים עלולות להביא למעצרו של העציר במתקן כליאה.

ברור שכל אסיר או עציר היה מעדיף מעצר בתנאי איזוק אלקטרוני - השאלה מי זכאי למעצר שכזה בהליך פלילי לפני או אחרי הרשעה?

נתחיל מזה שמערכת בתי המשפט הקדימה ראשונה להתעורר מהתרדמת שהמשטרה עדין מנומנמת בה וגילתה יתרונות רבים לחלופת מעצר של עציר למעצר בית מלא עם איזוק אלקטרוני מאשר להמשך ההליך במתקן כליאה. יתרונות חשובים אלו גורמים לעציר להמשיך בסדר ובשגרת חייו ואף עוזרות לו משמעותית בהליך השיקום.

שלא לדבר על החיסכון המשמעותי לקופת המדינה מדי חודש ומדי שנה.

בואו נסתכל על הנתונים המספריים:

עציר במתקן כליאה, עולה למדינת ישראל מדי חודש כ 10,000 ₪ ויותר.

במתקן כליאה שלם קיימים בין 600-800 אסירים ועצירים (תלוי בגודלו).

במדינת ישראל נכון לשנת 2013 קיימים 720 עצירים מפוקחים באזיק אלקטרוני, כמעט כמו מתקן כליאה שלם, כלומר יש פה חיסכון משמעותי של 7,000,000 - 8,000,000 מיליון ₪ בשנה.

מי המתנגדים לאיזוק אלקטרוני?

כמובן שהמשטרה, השב"ס, הפרקליטות ושאר הגורמים... נשאלת השאלה למה? אם האסיר אינו מסוכן לציבור ואינו מהווה סכנה לשלמו וההליך יכול להמשיך להתנהל כסדרו, אז מדוע שיהיה אינטרס להתנגד? אינטרס פיננסי טהור שחייב להצדיק את עצמו, משרות של בכירים, קריירות מפוארות שנבנו על סבלם של אחרים ומערכת נוקשה שרואה את טובתה האישית בלבד. בית המשפט לעומת זאת יעדיף את האיזוק האלקטרוני כחלופת מעצר וכאן מתחיל משחק מוחות בין הפרקליטות לבין הסיניגור הפלילי של הנאשם.

שירותיו עורך דין פלילי מנוסה שיכול להוות מקור ראשון לחלופת מעצר כחלק אינטגרלי בלתי נפרד מההליך הפלילי המתנהל נגדך, יכול להקל עליך את הדרך לחלוטין ולשחרר אותך ממעצר כובל ומעיק, בסביבה עוינת ונוקשה ולשחרר אותך למעצר בית מלא ויותר מזה.

עורך דין המכיר ביתרונות האיזוק האלקטרוני בעת הליך המעצר ולא משנה מהי מידת חומרת העבירה, יכופף באופן מתוחכם ומקצועי את עמדת הצד שכנגד וידע להוביל את בית המשפט להסכמה גורפת בקשר להליך האיזוק האלקטרוני ולהראות את היתרונות מול החסרונות למערכת כולה.

תמיד תבחר את עורך הדין שכבר הצליח ליצור תקדים ולהוציא עציר ממתקן מעצר ולהחליפו במעצר בית עם איזוק אלקטרוני ויותר מזה... אל תסתמך על הבטחות בע"פ, בקש לראות זאת בכתב!